

# MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 51 (3213) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

## Általános bizalmatlanság kíséri a Szovjet keleteurópai terveit

A londoni lengyel árnyékkormány tárgyalásokat folytat Sztalinnal. Éles ellentétek merültek fel a szerb partizánok körében. Még nem oldódott meg a finn kormányválság

### Döntő összecsapás készül Rommel és Montgomery között

Helsinkiből jelentik: (MTI) A finn sajtó megemlékezik arról, hogy a helyettes amerikai külügyminiszter március elsején hosszabb megbeszélésen fogadta a washingtoni finn követet. Ugyancsak megbeszélést folytatott az angol nagykövettel is, Sumner Welles és Lord Halifax megbeszélésén, hír szerint Finnország helyzetéről is szó esett.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Negley Farson brit újságíró a Daily Mailban azt írja, hogy a finnek ne várjanak senmiféle segítséget sem Angliától, sem Amerikától Moszkva messzemenő területi követeléseivel szemben. A Balkánról szólva kizártnak tart minden lehetőséget, hogy Románia akárcsak érzelmi támogatást is kaphasson az angolszászoktól, ha Moszkva újra megszállni kíváná Bukovinát és Bessarabiát.

Milánóból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A torinói Stampa Rómából kelteve írja, hogy a pápát rendkívül mélyen sújtotta a hír, hogy az angol bombázók elpusztították a berlini Hedwig székesegyházat, ahol apostoli nuncius korában sokszor megfordult.

### Angliában újra előtérbe kerültek a Szovjet háborús céljai

Zürich. (MTI) A Tat londoni tudósítója írja március 3-án: A háború utáni politikai helyzet szempontjából Londonban erősen előtérbe került a szovjet szerepe. A Szovjetunió különleges érdekei a Baltikum és a Balkán közötti keleteurópai ütköző övezetben, az utóbbi napokban, minden eddiginél nyomatékossabban jutottak kifejezésre. Ezek a különleges érdekek a keleti lengyel határ kérdésében nyilvánultak meg leginkább. Ami a szovjet-lengyel ellentétet illeti, Londonban legszívesebben látják, ha megegyezéssel lehetne elintézni. Nem hivatalos politikai körök, úgy látszik, növekvő érdeklődéssel gondolnak az 50—50 százalékos megoldásra. Pillanatnyilag sem a lengyelek, sem a szovjet nem mutatnak érdeklődést az ilyen megoldás iránt. A szovjet háborús szerepének kérdése azonban nem merül ki tisztán területi vonatkozásban. Sokkal inkább foglalkoztatja pillanatnyilag az angol közvéleményt az a kérdés, miként lehetne a német hírveréssel felfestett bolsevista rémképet kitörölni az európai vagy legalábbis a keleteurópai népek lelkéből? Másrészt hogyan lenne lehetséges a szovjet hagyományos bizalmatlanságát a kapitalista világhatalmak iránt, különösen a Szovjetuniótól független keleteurópai hatalmi csoport iránt eloszlatni? Ilyen értelemben újabb anyagot szolgáltat az Economist legújabb száma, amely Európa gazdasági újjáépítésének nagy tervével foglalkozik. Eszerint az angolszászok hajlandók lennének Keleteurópában nagyszabású mezőgazdasági újítást végrehajtani és az egész európai nehézipart nyilvános nemzetközi ellenőrzés alá helyezni. A

határkérdéseket megállapodásokkal, nem pedig egyoldalú hatalmi eljárással rendezni. Az Economist szerint Európában a lakosság megkérdézése nélkül semmiféle területnek sem lenne szabad más kézre jutni és a kisebbségeknek jogot kellene adni az áttelepülésre, úgyhogy minden veszteségért kártalanítsák.

### Több sikeres elhárító támadást hajtottak végre a német csapatok keleten

Berlinből jelentik: (MTI) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti a keleti harctérről:

A német harci és zuhanóharci repülőgépek a keleti harctér középső szakaszán a dühöngő hóvihárban is folytatták szakadatlan támadásukat a bolsevisták készenléti állásai és csapatgyűke-

zései ellen Oreltől délnyugatra egy szük folyó völgyben. A repülőgépek összevont támadásai következtében az aránylag szük helyen, összezsúfolt szovjet erők rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek. Az Orel körüli észlelő szárnyain tovább folynak a számbeli fölényben levő páncélos ellenes csapatok elleni harcok. Az ellenség kisebb helyi jelentőségű betöréseit lezámítva, a német hadosztály megtartotta állásait és a rohamozó bolsevista kötelékeket véresen visszaverte. Oreltől délnyugatra egy német támadócsoport rajtaütött egy szovjet hadosztálon amelyről 42 ágyút és sok géppuskát zsákmányolt. Több mint ezer szovjet halott maradt a csataterén. Ugyanezen a vidéken bekerítettek és elpusztítottak egy szovjet zászlóaljot. A Szuchinicsitől délnyugatra folyó védelmi harcban egy gépesített német kötelék oldalbatámadott egy támadó szovjet csoportot. 19 nehézpáncélost és egy gépesített légvédelmi üteget elpusztítottunk. Rzev vidékén, ahol hosszú idő óta nem voltak jelentős harcok, a várost a tervszerű arcvonalrövidítés során kiürítettük, anélkül, hogy a szovjet megzavarhatta volna a visszavonulókát a hadiberendezések elpusztításában, fegyvereik és felszereléseik elszállításában, a többi szakaszon, lezámítva az Ilmen-tótól délre lezajlott kisebb páncéloscsatákat, nyugalom volt. A finn harctéren a bolsevisták Rukajervi mellett a jégen át kísérelték meg a támadást, de többórás elkeseredett küzdelemben visszaverték őket.

## Sok áldozata van az angol fővárost ért német légitámadásnak

Londonból Zürichbe érkezett jelentés szerint az angol fővárost ért német légitámadásnak az egyik kerületben sok áldozata van. Több ház beomlott és az óvóhelyeket is eltemette. London északi és délkeleti részei fölött többször igen heves légi harc volt. Szerdán napról napra brit bombázók jelentek meg Nor-

végia, Franciaország és Hollandia partvidéke fölött. Egy bombázóraj Stawangeről 60 kilométernyire keletre több városban kárt okozott. Észak-Franciaországban és Hollandiában a támadások főként a vasutvonalak ellen irányultak.

lem addig tart, amíg a bolsevizmust ki-  
pusztítják és Anglia kegyelemért könyö-  
rog.

### Linkomies lesz az új finn miniszterelnök

Helsinkiből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Rakkilának, a kormányalakításra irányuló sikertelen kísérlete után szerdán délután óta Linkomies Edwin tanár tárgyal a különböző csoportokkal, bár még mostanáig hivatalosan nem kapott megbízatást. Ha sikerül megszerezni a földművespárt beleegyezését, megbízzák a kormányalakítással. A szociáldemokrata párt, amely maga nem tart igényt a miniszterelnöki állásra, szerdán este elhatározta, hogy támogatja Linkomiest. Mindenesetre döntő lesz az agrárpartiak állásfoglalása. A párt csütörtökön újra összeül. Az egész finn sajtó csütörtökön is a kormányválsággal foglalkozik, amelyről egybehangozóan megállapítja, hogy a nehézségek kizáróan belpolitikai és belső gazdasági szempontból merülnek fel.

## Európa népei a végsőkig küzdenek a bolsevizmus és Anglia ellen

Berlin. (MTI): Schmidt követ, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője, aki Ribbentrop birodalmi külügyminiszter kíséretében résztvett a német-olasz megbeszéléseken, a Wilhelmstrasse sajtóértékesítőjén beszámolt olaszországi benyomásairól. Hangzottatta, hogy az olaszországi megbeszélés után még az eddigieknél is nagyobb bizalommal tekint a tengelyhatalmak végső, teljes győzelme elé. Az olasz nép ugyanolyan elszántsággal és keménységgel vesz részt a nagy küzdelemben, mint a német. Ezt az ellenségnek is tudomásul kell venni. Az olasz népet is teljesen áthatotta a

győzelembe vetett megingathatatlan hit és akarat. Az olasz nép is tudja, hogy győznie kell és győzni fog akármibe kerül. Az eljövendő időkben Európa egységesen, soha nem látott erőket mozgósít és a legkorszerűbb fegyverekkel száll harcba. Európa népei mindenre elvannak szánva és mindenre felkészültek. Minden kést élesre köszörülnek és sántánként fognak küzdeni. Az ellenség azt hirdeti, hogy a feltétel nélküli megadásig folytatja a harcot. Erre a tengely azt válaszolja, hogy az ellenség teljes megsemmisítéséig küzd. E küzde-

**Mozik műsora:**

APOLLÓ: Pista tekintetes úr.  
BELVÁROSI: Gyaládunk szégyene.  
KORONA: Fények az éjszakában.  
CASINO: Egy éjszaka Erdélyben.

**Hat hónapi börtön és 300 pengő pénzbírság 2 és 6 filléres árdrágításért**

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad-i törvényszék dr. Rozsly István egyesbírája ma délelőtt ítélezte az árdragítás büntetével vádolt Juhász Lőrinc és idejében Spurigán József alsóóttfalui kecskedők ügyével. Juhász és id. Spurigán a vádirat szerint a kristálycukrot a törvény által megállapított 1 pengő 8 fillér helyett egy pengő 10 fillérért, a kockacukrot pedig 1 pengő 14 fillér helyett 1 pengő 20 fillérért, a petróleumot pedig 54 fillér helyett 60 fillérért árusították.

Az uszorabírósg dr. Szolnok Jenő királyi ügyész vádbeszéde után mindkét vádlottat bűnösnek mondotta ki a terhükre rótt bűncelekményben s ezért Juhász Lőrincet és id. Spurigán Józsefet 6-6 hónapi börtönrre, politikai jogaiknak 3 évi felfüggesztésére és 300-300 pengő pénzbüntetésre ítélte.

**Kik szerepelnek a vasárnapi Szigligeti Jubileumon?**

A Szigligeti Társaság vasárnapi felkötésű jubileumának díszgyűlésén és matinéján, amely délelőtt tizenegy órakor kezdődik a színházban, mint megírjuk, a különböző magyar irodalmi egyesületek fogják üdvözölni a Szigligeti Társaságot. Azoknak az egyesületeknek üdvözlő iratait, amelyek személyes kiküldöttel nem vehetnek részt az ünnepségen, a Társaság ügyvezető elnöke olvassa fel a díszgyűlésen. Ezek között az írásbeli üdvözlők között lesz József főherceg a Magyar Tudományos Akadémia elnöke és a Szigligeti Társasághoz írott üdvözlője. Voinovich Géza, a Kiefaludy Társaság stb.

A díszgyűlést közvetlenül követő matiné műsora így alakult ki:

A matiné megnyitja dr. Hlatky Endre főispán a Társaság díszelőnöke. Berde Mária és Ritók Emma költeményeiből előad Tanay Emil színművész. Bönyi Adorján „Isten harangja” című elbeszélését felolvassa a szerző. Szunyogh Barnabás verseit előadja: Hotty Eva színművésznő. Szentmihályiné Szabó Mária: „Teetvérek vagyunk” című novelláját felolvassa a szerző. Saját költeményeiből előad: Dutka Ákos. Csevegő előadást tart Possonyi László. Szabó Pál elbeszélését felolvassa Daniss Győző.

A matiné után a Nagyváradra érkezett irodalmi kitüntetések és irodalmi egyesületek képviselői tiszteletére ebéd lesz az Újszínházban. Erre az ebédre a Szigligeti Társaság ezúton is meghívja választmányának tagjait. Elkezdés a la carte.

Este a színházban a Csikós díszelőadása előtt Gáspár Jenő dr., a Petőfi Társaság főtájkára tart bevezető előadást.

**Olvassa és ter'essze a Magyar Lapokat**

**Lendí' letesen folyik tovább Boszniában a tisztogatás**

**Megindult az első vonat Zágrábból Banjalukába**

Zágráb. (MTI.): A partizán csapatokat felmorzsoló német és horvát közös alakulatok Bihács és a modrus-fiumei megyei Szunj városoknak visszafoglalása után néhány nappal ezelőtt megkezdték a tisztogatási akció második szakaszát. Ennek során átlépték az Una folyót. Nyugatbosznia és Lika-Krbava megye határát. A partizánok üldözése során elfoglalták a Glamoce fensíkon fekvő Glamoce várost március 2-án a reggeli órákban. Glamoce már hosszabb ideje volt a partizánok főhadiszállása. Az itteni terepviszonyok rendkívül súlyosak. A helység jelentőségét jellemzi

az, hogy rendkívül nagy ruha- és élelmiszerraktárakat találtak ott. A visszafoglalt helységnek 4000 személyt befogadó kórháza van.

Zágráb. (MTI.): Miután a partizánoktól végleg megtisztították Északnyugat-boszniát és aránylag rövid idő alatt helyreállították a felrobbantott hidakat és átjárókat is. Ezzel megindult az első vonat Banjalukából Zágrábra. Banjalukában az első Zágrábból érkező vonat ünnepélyesen fogadta a közönség. Egyidejűen a távíró és távbeszélő forgalmat is helyreállították.

**600 pengő pénzbüntetésre ítélt a híroság egy árdragító jegyzőt**

**3 pengőért hozatta forgalomba a levágott sertés húsot**

Nagyvárad. Saját tud. Érdekes mellékörülményekben bővelkedő árdragítási perben hozott ítéletet a nagyvárad-i törvényszék dr. Rozsly István egyesbírája. A perben vádlotként Paulay Zoltán községi jegyző és ifj. Spurigán József hentesmester szerepeltek. Paulay ugyanis a vádirat szerint egy 200 kilogrammos sertést vásárolt és azt azszal, hogy a sertés hatósági árú, levágatta Spurigán József hentesmesterrel. A feldarabolt áruból azután Paulay 30 kiló zsirnakváltót és 10 kilogramm húst kivett s ebből egyik jegyzőtársának is jutított. A megmaradt húst azután

valóban esztelenítették a kocsisbéli lakosok között a kiosztásra került sertésárut — s éppen ez volt a baj! — a törvény által megállapított 2 pengő 64 fillér helyett Spurigán Paulay Zoltán utasítására 3 pengőért hozta forgalomba.

A híroság a bizonyítási eljárás lefolytatása és dr. Szolnok Jenő királyi ügyész vádbeszéde után Paulay Zoltán jegyzőt bűnösnek mondotta ki árdragítására való felbujítás vétségében s ezért 600 pengő pénzbüntetésre ítélt. Ifj. Spurigán József hentesmester árdragító visszaélés vétségéért 300 pengő pénzbírsággal sújtotta a bíróság.

**Visszaitélt a bíróság egy kényszerhelyzetben eladott váradiesi ingatlant**

**Szuronyos katona kísérte a börtönből Kocsis Sándort a szerződés aláírására**

Nagyvárad. Saját tud. Kocsis Sándor nyugalmazott ősendőrtisztihelyettes és neje, jelenleg debreceni lakosok 1919-ben Váradiés községben lévő értékes ingatlanukat kényszerhelyzetben kénytelenek voltak eladni. Az eladás körülménye egy történet, hogy Kocsist a románok államellenes magatartása miatt letartóztatták és börtönbe vetették.

Máman Onciu György zónokelleti tálkész felkereste Kocsis Sándor nejét és át azszal biztatta, hogy férjét összekegytötése révén kiszabadítja a börtönből, ha hajlandók a váradiési ingatlanukat részére eladni. Kocsisék erre kényszerhelyzetükben vállalkoztak és megjelentek dr. Andru Széver iródjában, ahová Kocsisét szuronyos katona kísérte el. Mikor a szerződést megkötötték és aláírták, Kocsisét a katona újra visszakeresztte a börtönbe és a kiszabadítás csak ígérlet maradt. A vétel-

ár 50.000 korona volt.

Később, amikor a Kocsis házaspár Debrecenbe repatriált, az 50.000 koronát a határon elismervény nélkül a katonák elvették.

Ilyen előzmények után került az ingatlan kártérítési per dr. Pávo Pál törvényszéki egyesbíró elé, aki az ingatlant Kocsiséknek visszaitélte, de kötelezte a felpereseket, hogy az 50.000 koronát értékét alperesnek térítsék vissza.

**Nagyvárad város legújabb térképe**  
nagy fali 2 P, kisebb színes 1 80 P kapható  
a MAGYAR LAPOK kiadóhivatalában

Most telent meg:

Dr. Eröss Alfréd  
összeállításában:

**Egyház és élet**

erdélyi katolikus évkönyv.

Ara: 6 P.

Beszerezhető a Magyar Lapok kiadóhivatalánál.

**Munkaszázadokat igényelhetnek a hegyközségi tanácsok**

A Magyar Tudósító jelenti: A vármegyék hegyközségi tanácsai közölték az érdekeltekkel, hogy a szőlő- és gyümölcsös munkálatok érdekében a hegyközségi tanácsok útján honvédelmi munkásszázadokat lehet igényelni. Szükség esetén igényelhetők a századnál kisebb egységek is. Igényelhetnek munkásszázadokat egyes községek, egyes gazdák, vagy több gazda együttesen is, feltéve, ha a munkahelyek egymástól való távolsága az egységek kihelyezését lehetővé teszi. Habár egyes munkaadók egy századnál kisebb egységet is igényelhetnek mégis egy hegyközségi tanács területe összesen csak egy teljes századot lehet igényelni, ennél kevesebbet nem.

**6000 pengős alavítvány egy aranyvitéségi érmes honvéd javára**

A Magyar Tudósító jelenti: A mezőcsáti járás Bajtársi Szolgálatát egy hangulag elhatározta, hogy a most folyó háborúban a legelső vitéségi aranyéremmel kitüntetett mezőcsáti járási lakos katonának lakóházát épít, ha erre szükség nem lenne, ugyanilyen értékben ingatlan, kíván sága szerint üzleti, gazdasági berendezést vásárol és erre a célra 6000 pengő már letétbe is helyeztek. Az összeget június 30-ig kell felhasználni. Ha eddig az időpontig mezőcsáti igényjogosult nem lenne, akkor Borsodvármegye bármelyik községéből származó arany vitéségi érmes honvédnek adják.

**Az „Alvinci huszárok” előadása a MÁV Almühely Kulturtermében**

A nagyvárad-i MÁV „Turul” Dal- és Önképzőkör műkedvelői folyó hó 7-én délután 5 órai kezdettel színrre hozzák az Alvinci huszárok 3 felvónásos operettét. A már Váradon jól ismert sok műkedvelői sikert elért szereplők ez alkalommal is egy kedves délutánt biztosítanak közönségüknek. Városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.



## Szovjetacaszok egymás között

Az állat, a gép, a szerszám: mind többet ér az emberéletnél Szovjetországban. — írja egy német haditudósító. — Az ember nem több pusztán számmal, egy csepp a mérhetetlen tömegben, amely, ha elvész, áll helyette ezer meg ezer más.

Három kis élményről számolok be, amelyek mind alkalmasok arra, hogy megmutassák: mi ér az ember, ha orosz.

Első alkalommal egy felderítő osztaggal voltam. Oroszok által megszállt falut közelítettünk meg. Tűzsergünk már látta a falut, de a bolsevisták még meglehetősen szabadon mozogtak benne, minden különösebb elővigyázatosság nélkül. Lehet, hogy még nem látták a veszély komolyságát.

Osztagunk már megszállta a falut környező dombokat, távcsöveinkön jól láthattuk a falu életét. Katonák, polgári ruhás emberek jöttek-mentek az utcán.

A hozzánk legközelebb eső házak előtt három ember beszélgetett. Amikor már gyalogsági fegyvereink is beleavatkoztak a küzdelembe s falusiak java házaikba húzódott. Egyszerre csak látjuk, hogy a három tereferelő közül az egyik összeesik. Halálos lövést kapott.

Azt hittük, amit nyilván minden józanészű ember várhatott volna, hogy a másik kettő, társukat felkapva, biztonságosabb helyre vonul. De mi történt? Legnagyobb csodálatunkra, az elesett bolsevista két társa, mintha mi sem történt volna, egy darabig elnézték a porban fekvő halottat, aztán rágyújtottak és nyugodtan továbbálltak. A halott ott maradt az utca közepén.

Alig néhány nappal később egy kis falu határában elnéstem, amint néhány szovjetfegyveres tüzerünk bunkereit építette. Emlékszem, délytán volt s az egyik fogoly, egy öregebb, törődött ember, hitetlen szívvel kapott, összerogyott. Néhány perc múlva kissé össze-

szedte magát. Mégis, úgy döntöttünk, sürgősen útbaindítjuk a fogolytábor orvosához.

Járni nehezen tudott, ezért két foglyot bíztunk meg, hogy bajtársukat az orvoshoz vigyék. Biztonság kedvéért egy oroszul tudó emberünk kísérte a mentet.

Utközben az egyik orosz azzal a kéreccsel állt elő, hogy a beteget, akinek állapota ismét rosszabbodott, bedobhatják-e a közeli folyóba. Az őt azt hitte, nem jól hall.

— Tja — szólt a bolsevista, — hiszen ennek már ügysem veszik hasznát!

— Ember! — kiáltott rá az őt, még mindig abban reménykedve, hogy rosszul értette, amit az orosz mondott, — hiszen a bajtársad! Te, akard elpusztítani?

— Nicsival — alázkodott meg a fogoly: — de talán egy golyót eresztünk nekünk bele. Hamarabb végezzünk...

A harmadik bolsevista, akinek részvétel nélkül halálát végigéltem, szintén bajtársai között pusztult el.

Egy visszavert szovjettámadás után történt. Az ellenség eredeti állásaiba vonult vissza. Éjszaka borult a senki földjére, amelyen sűrű esernyő között, páncéltörőinktől kilőtt ellenséges harcokosi teteme is hevert.

Köznevelő pára szállt fel a rétről s átláthatatlanná tette az amúgy is sötét éjszakát.

Kiáltást hallottunk. Először gyengén és érthetetlenül, aztán egyre erősebben és érthetőbben.

— Számáritárii!... (Sebesültviű!)

Egy sebesült orosz. Valahol a két ercvonal között, de inkább az ellenség állásához közel. Majd elviszik, gondoltuk. Hiszen a hód és a bokrok süjje megkönnyítik a mentést.

Nem sokára lán-zörgés, csörömpölés és motorzúgás szűrődött át az éjszaka

sötétjén. A kilőtt páncélos irányból jött. Orosz káromkodást hallottunk.

Odalőttünk... Gránátvetőink is működésbe léptek. De a bizonytalan sötétségben nem lehetett a célt jól kivenni. A motorzúgás lassan távolodott, a kiáltás azonban nem halt el: számáritárii... számáritárii...!

A páncélost elvontatták, az ember ott maradt.

Az éjszaka hallgatott. Levél se rezzen, fű se mozdult.

— Számáritárii...!

Éjjel is elmúlt. A segítség utáni keserves kiáltás nem szűnt meg, csak forróbb lett és magánosabb.

Nem mehetünk oda, öngyilkosság lett volna. Társai pedig nem segítettek. Fontos, hogy a páncélost megmentették...

Amikor a reggeli nap sugarai keresztül törték a piszkos párán, elhalt a jaj. Az ember, néhány méternyire az orosz állások előtt halt meg. M.

## 10 kiló rézgálic katasztrális holdanként

A MTI jelenlegi Baró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter a szőlőgazdák részére szőlőpermetezés céljából kiszolgáltatandó rézgálic mennyiségét katasztrális holdanként 10 kilogrammban állapította meg. A rendelkezésre álló készletekre való tekintettel ennél több rézgálicra a szőlőgazdák az idén nem számíthatnak. A korlátozásra a jólismert kényszerítő körülmények miatt volt szükség. A hiború alatt ugyanis csak arra a rézgálickészletre lehet számítani, amely a hazai rézhől állítható elő. Mivel ez a mennyiség a peronoszpóra elleni védekezésére csak kedvező időjárásban

## Jogászegyleti előadás az ítélőtáblán

A február 20-21-iki nagysikerű jogásznappal megindult nagyváradi jogászegylet legközelebbi eseménye dr. Barcsay Károly vármegyei tiszti főügyész előadása lesz. Az előadás címe: A fél jogállása és védelme a közgazdasági eljárásban.

Az előadást a jogászegylet helyi csoportja ezuttal a királyi ítélőtáblán rendezi március 6-án este fél 6 órakor. Az előadást esetleg vita is követi.

A belépés díjtalan. Az előadást a jogászegylet tagjain kívül más érdeklődők is végighallgathatják.

Dr. Barcsay Károly, mint igen elvezetés előadó ismert. Értesülésünk szerint a szombati előadás iránt nemcsak a városnak, hanem Nagyvárad vidékének jogászai körében is nagy az érdeklődés.

## FUTÓLÉPÉS

Írta: Fazekas Miklós

Forgách honvéd felült a vonatra. Rövid időre mehet haza, de az is valami. A négynapos szabadságból két nap eltelik utazással s így csak a másik kettőt töltheti felesége mellett. Pedig jó lenne, ha több ideje lenne. Jövő hónapban várják a gyermeket s amikor végehez közeledik az idő, elkél a férj segítségét. De hiba, négy nap múlva indul a mevetéselőjárás és akkorra mindenkinek vissza kell érkezni.

Hosszú az utazás. Forgách honvédek van min gondolkodnia. A szabadságra érkezettek annyi érdekességet és rendkívülit meséltek a harcokról, az oroszoktól, hogy alig győzte hallgatni. Most majd ő is megismeri ezeket a dolgokat. — gondolja legényes büszkeséggel és megsodorintja vékony bajuszát. Mert vékony kis bajusza van, hiába házasember s a bajusz csak elárulja, hogy még alig haladt túl a húszonkettedik évét.

A törékeny asszonyka, a felesége, tisztelettel néz rá. És mégis jól dolgozik, mos, napozásba jár: sőt utóbbi időben a kikértet is kapálja, az ura helyett. Amióta bevonult katonának. És mindehhez járul, hogy... itt a gyermek! Még nem látható ugyan, de él és megvan, az anya szíve alatt.

A vonat kerekeli egyhangúan zakatolnak, a kocsi mozog a robogás ütemére és Forgách lassan kibékül a gondjai-

val, a jövőjével, mindennel. Halkan füttyöztetni kezd. Mollotta harányás ezékely ül, csizma nincsen rajta, csak a cipőbe tűrte a nadrág végét. Nagy, csikos tarisznya van a lába között, lent a földön.

A székely egyideig hallgatta, mit füttyül a honvéd: de aztán maga is bele-vágott, kis és árcsa-rezes hangon:

A halcsa sárgóra,

Lezserelő, öreg bakák számára.

Mennek haza, végleges szabadságra.

Később a székely elmondja, hogy átképzésen volt, most megy haza. Darab ideig még meghánytákvettették, idén milyen idő jár a természet. Azután belekezdtek a második vereszek éneklésébe:

Be van az én zubbonyom zsebe varrva

Barna kis leány, mit keresel abba?

Benne van a zsoldkönyvem,

Meg a lezserelő levelem.

Már ezután öregasszony a szeretőm.

Ezen jót nevetnek mind a ketten. Bizony, ilyen vén ceontoknak már nem való a legényélet. Forgách is azíveesen teszi magát öregnek, a tekintély miatt.

De egyszerre csak felugrik. A következő állomás a faluja...

A honvéd végigment a poros úton és már messziről kémlelte a házatáját. Mi az, hogy nem látja az asszonyt sehol? Sem a kertben, sem az udvaron? Hiszen

iet neki, hogy megérkezik... Lép az ajtóhoz. Nyitja... Bent, csönd... Az asszony ott fekszik az ágyon és nyög. Szent Isten! Vezon, néked mi bajod? — döbben meg a katona.

Az asszony autogt valamit, de nem érteti a hangját. A férfi ugrik az ágy mellé, fogja az asszony kezét; csupa verejték... Az arca, a mindig lányos, mosolygós telt arca fájdalmat tükröz.

Forgách észbekap és... fut a bábaért.

— Bizony, a gyerek koraszülött lesz. — mondja a bábaasszony. — Még örülünk kell, ha valamelyik, az asszony, vagy a gyerek megmarad.

A férfi kétségbeesetten tördeli a szavakat. Valami vigasztalót, gyágyított szeretne mondani a feleségének. Ilyenkor látszik, hogy a férfi milyen haszontalan teremtmény az Istennek! Ennél a nagy dolgnál, a világ legnagyobb csodájánál alig van egy-két szomorú szónál egyeb. Fölle járkal a szobában. Leül, feláll, nem találja a helyét. Még az is fáj neki, hogy a vonaton olyan jól mulatott, amikor, igaz, hogy az ő tudtán kívül, de mégis már szenvedett az asszony nyög, jajgat, néha élesen felelt és a szemé olyan, mint egy zrenvedő őz.

Beesteledik, éjjel lesz és a fájdalmaknak se vége, se hossza. A bába közben hazamegy, néhányszor s újra jön! Az asszony, ez a tizenhétéves teremtmény!

Igy jön meg másnap, dél, délután és a fájdalomnak nincsen vége. A kínok mindig nőnek, az asszony arca sárgás lesz és a férfi már nem bírja nézni.

lesz elegendő, a rézgálichiány pótlására a földművelésügyi miniszter feketegálicot, ezt a kiváló új védekezőszert is, mely szintén póztartalann és a peronoszpóra ellen jól használható. A szőlőgazdák rendelkezésére bocsátja. A feketegálicból kiszolgáltatható mennyiség katasztrális holdanként 8 kilogramm. Ezenkívül gondoskodás történt kellő mennyiségű rézmészpor gyártásáról, mert ez a védekezőszer megfelelően alkalmazva, alkalmas a rézgálic pótlására. A rézmészporból kiszolgáltatható mennyiség katasztrális holdanként 4 kilogramm.

Kimegy a kertbe. Valóságos bűnösnek érzi magát; pedig nincs igaza. De ő csak a szörnyű fájdalmakat látja és a kiáltásokat hallja. Az idő múlik, már csak egy óra van hátra a vonatindulásig. Most kell elmennie, így itt kell hagynia az asszonyt. A bizonytalanúságban! Az idő múlik, már csak félóra, már csak negyed.

A katona bemegy, veszi a derékszárját s felesatolja. Szemébe vágja a sapkát. Indulna, de nem tud. A szomszéd-szobából áthallatszik az asszony éles sikolya.

Indulnia kell, ha nem ér vissza idejében, elmegy a zseblőjáró nélkül! Minden sikoltásnak tartania! Megrántja a derekát, kihúzza magát és lép egyet az ajtó felé.

Milyen nagy csönd van odabenn. Minden sikoltásnak tartania! Megrántja a derekát, kihúzza magát és lép egyet az ajtó felé.

Milyen nagy csönd van odabenn. Minden sikoltásnak tartania! Megrántja a derekát, kihúzza magát és lép egyet az ajtó felé.

— Fiu! — autogtja az ura felé.

— Fiu! Fiu! — kiáltja a katona vad örömmel. És olyan lesz az arca, mint a megdicsőülték. — Fiu! — kiáltja még egyszer.

A boldogság sugárzik az arcán s futólépésbe lendül, hogy elérje a vonatot.

# TRAGÉDIA

Irla: Soltész Kálmánné

Sokszor gondolkoztam már azon, hogy az emberek beszéd közben milyen teletöltenek. Beszélnek meggon- dolatlanul, nagyképpen. Tudákos ar- cal adják tovább a hallottakat, fel- nagyítva, kiszínezve, sokszor talán rosszakarat nélkül, a mesélés kedvé- ért, fontoskodásból. Hozzáadnak, megtoldják, terditenek rajta s az ár- tatlan kis történetek megnőnek, ki- vetkőznek formájukból és az egyszer- rű kis valóság óriási szörnyű dagad- va, megkezdi gyalázatos romboló munkáját.

Ennek a nagy rombolóerejű pokoli folyamatnak a neve: rémhírtérjesztés. Nem új szó, lépten-nyomon talál- kozunk vele, száz életemben jön fel- lénk. Sokszor ártatlannak látjuk, észre sem vesszük, hogy mérgező felénkje már belénk vágott és tovább megy, egyik embertől a másikhoz, terejű, mint a népeket pusztító járvány.

De védekeznünk kell a járvány el- len, ki kell irtanunk a terjesztőt, akár tudatos ellenségei a közösség- nek, akár pedig csak beteglelkűek akik ebben élnek ki szomorú szenved- élyüket. Suttognak, hogy lám, nagy ügy, ők közvetlenül mindent a leg- jobb forráshoz merítenek, de mindezt csak rosszat tudnak, még véletlenül se mondának jót, vagy megnyugta- tót.

Egy példa arról, hogy a lelkiismer- tetlen, teletölten terjesztő gyilkolhat és tragédiát okoz.

Már az első sebesültszállítómánvaink megérkezése után mindjárt akadnak, akik hadikórházainkkal kapcsolatban erőltették meg beteg képeleltüket. Arról a kórházról, amelyben egy fa- gyott kezű kovács kis és avyűrűs uj- jainak eltávolítása a legsúlyosabb műtétek közé tartozott, szétlétben- hosszában híresztelték a tömeges am- putációkat, a kar és láb nélkül ma- radt katonák szörnyű kínját.

Ilyen hír indult el az egyik dunán- tuli honvédünkről is. Fagyott lábbal került Nagyváradra, sajnos, néhány lábujját el kellett távolítani, de a műtét sem munkaképességében, de még járásában sem befolyásolta. A ragály elleni óvintézkedés tartja már csak vissza a kórházban. Mielőtt boldogan haza a családjához, ha rém- hírtérjesztők nem lennének.

De szegény honvédünkről mindkét lábának elvesztését híresztelték s így jutott el a hír a dunántúli kis falu- ba is.

A gyermekágyból alig pár hete felkelt feleség idegei ezt a súlyos hírt nem tudták elviselni. Unavilkos lett, felakasztotta magát. Legyengült szer- vezetének nem volt ereje szembenéz- ni a hírrel. Az állapottal járó izgal- mak, az ura utáni szörnyű aggodal- lom teljesen felőrölték az amúgy is gyenge idegzetű fiatal asszony lelké- nek ellenálló erejét. Az anya halála után pár nappal meghalt a pár hetes gyereke is.

Szerencsétlen honvédünknak az orosz tél dermeztető tagya csak két- három lábujját követelte áldozatul, de a rémhír kegyetlenül elvette a fia- tal feleséget aki várta boldog ezere- lemme és elvette a soha nem látott gyermekét, akit apai szíve édes örö- mével vágyott látni, karjaiba szorí- tani.

A gyenge asszony lelkében egy

pillanatra megszakadt valami a költ- ött hír sulya alatt és nem bírta el- viselni, hogy az ura, akiben az éle- tét, a támaszt látta, tehetetlen nyo- morék. Van mentsége, hogy meggon- dolatlanul meglutott, hogy nem tu- dott, nem mert szembenézni a jövő- vel.

De vádolom a gyilkost, a három- szoros gyilkos rémhírtérjesztőt. Vá- dolom a lelkiismeretlen, elvetemült gonosztevőt, akinek gyilkos keze meglutotta egy kis család boldogsá- gát, kioltotta egy anya életét, elpusz- titott egy párnyi életet.

Az itt elmondott tragédia csak egy kis család tönkretétele, egy csöpp a tengerben, de a gonosztevők nem elégszenek meg ilyen kis sikerekkel. Nagyobbra vágyanak. Nekik minden kell, hogy gyilkos munkájuk egész és tökéletes legyen. A remhírtérjesztő egész országra pályázik, neki az egész nép tragédiája kell.

Össze kell fogunk és küzdenünk kell ellene az igazság frontján. Le kell törni a legkisebb mérgező csirát is, amely ellenünk nő, terebélyese- dik alattomosan, hogy megölje bennünk a kitartást, a hitet a végső győzelem- ben.

felküldötték az illetékes vegyvizsgáló intézetnek. Elfogadta a bizottság a kis cukrászok cukoradagjának eme- lését. Burgonyát március havában na- gyobb mennyiségben tárolnak és ez kellő időben a közönség rendelkezé- sére fog állani.

Dr. Dobay aljegyző bejelentette, hogy a tűzifa krízise megszűnt s a közönség nem szállítja el a kiutalt fát. A tejkérdés egyelőre a 18 hóna- pon aluli gyermekek számára bizto- sítva van.

A felvetett kérdésekhez Szabó Já- nos képviselő, Fazekas Lajos, dr. De- metrovics Elek, dr. Krüger Jenő és Mónus Sándor szólak hozzá.

## A telefon

Sokszor nagyon mérges voltam reá. A legsürgösebb munkámba csörgött bele s alig, hogy letettem a kagylót, már ismét szólt. Néha egész délelőtti egyebet sem csináltam, mint ugrottam a kagyló után s hallgattam, hallgat- tam az egyre jövő üzeneteket... Ilyen- kor szinte undorral néztem a telefon elegáns, fényes fekete készülékét. Olyannak tűnt, mint egy előkelő, hi- dégen parancsolgató, fekete szemkin- gos ur, aki nem tűri, hogy ellent- mondjanak neki s szavára azonnal készséggel ne ugorjanak. Igen, sok- szor ki nem állhattam.

Ma azután... Hát igen! Kibékültünk. Sőt, jó barátok lettünk. Ugy történt a dolog, hogy ma délután ismét meg- szólt. Előbb egy halk, szerény, majd egy erőyes, harsány csöngetés és már mondtam is be az irodánk nevét. Komolyan, hivatalosan. S ekkor a drót tulsó végén beszélni kezdett egy ismerős, kedves, derűs hang. „Ó! Kint fujt a szél és esett az eső, a ka- ratavasz távozson fujt el a szürke fel- hők mögé... de a szivemben kisütött a nap. A telefon-kagyló baráti hűség- gel simult a kezembe s szinte udva- riasan megszépitve, kicsit megváltoz- tatva, de tisztán, érthetően közveti- tette az ő hangját. Milyen szép is az élet! Elt egyszer egy jó és tudós ember, aki feltalálta a telefont, azért, hogy most és sok kilométeres távol- ságokból beszélhessek a kedvességgel és egy hűvös, borongós délutánon ki- süssön a tavaszi verőfény a lelkem- ben!

Este huzamenet bementem a telep- lomba, s megköszöntem az Uristennek a telefont. És arra kértem: ezután mindig olyan vidám, meleg szívvel hallgassam az üzeneteket, mint ma délután, amikor megtanultam, hogy az ilyen megunt, bosszantó, hétköz- napi térsünk is, mint a telefon, lehet örömhöz, hűséghez jó barátunk. Csak az kell, hogy a szivünkben szeretet lakozzék!

## 530 magyar él Szófiában

287 ezer lakosa van a bolgár fővárosnak

(STUD) A bolgár főváros, Szófia, nemrégiben egy statisztikai évköny- vet adott ki, amely a Szófiára vonat- kozó 1934. és 1941. közötti adatokat tartalmazza. E statisztikai évkönyv feltünteti azt a hatalmas fejlődést, amelyen a bolgár főváros az utóbbi néhány évben keresztülment. A ben- nünket leginkább érdeklő adatok, melyek főleg a lakosságra és a város területére vonatkoznak. A követke- zik a város 4690 ha területén feks- zik amelyből 2.604 ha rendezve van, 1936 ha ellenben még rendezetlen. Szófia a tenger szintje felett 547 21 m magasán fekszik. Lakosságának száma rendkívül gyorsan emelkedik. 1930 évben, 2 évvel Bulgária felsza- badulása után, a lakosság száma mindössze 20.856. Ettől kezdve a la- kosság száma rohamosan emelkedik. 1910-ben a lakosság kb. 51.213, amely száma 1926-ig 58.977-re, 1926-tól 1934-ig pedig 74.093-ra emelkedett. Az utolsó népszámlálás adatai szerint pedig Szófia lakossága már 287 095, melyből 53,3 százalék vidéken, 31,4 százalék Szófiában és 15,3 százalék pedig külföldön született.

Szófia lakosságának nemzetiségek szerinti megoszlása a következő: 247.402 bolgár, 25.863 zsidó, 4968 orosz, 3896 cigány, 3430 örmény, 1709 német, 854 cseh, 588 török 530 magyar, 506 albán, 474 olasz, stb. A vallás szerint a lakosság pedig a kö- vetkezőképpen oszlik meg: 247.635 görögkeleti, 25783 zsidó, 4615 roma- medán, 4281 katolikus, 3019 örmény katolikus, 1531 protestáns és 531 egyéb.

Szófiában ma már meglehetősen kevés analfabéta van. Az 1934-es nép- számlálás szerint a város férfilako- ságának 95,6 százaléka írni és olvas- ni tudott, természetesen a 7 éven aluli gyermekeket nem számítva. A nőknek pedig 84,4 százaléka tudott írni és olvasni Szófiában. A város összlakosságának végeredményben csak 9,7 százaléka analfabéta. Ha tekintetbe vesszük azt hogy Bulgária felszabadítása óta mindössze 64 esz- tendő telt el, akkor azt mondhatjuk, hogy a kis vidéki város nemcsak lé- lekszámban, hanem kulturában is rö- videsen az ország központjává lett.

## Tárgyalják a városi zsidó birtokok kiosztá- sának kérdését

Értekezletet tartott a város közeletési bizottsága

Nagyvárad. Mint ismeretes a kormány rendelkezése szerint a ki- sebb terjedelmű zsidó birtokokat ki- sajátítás alá helyezik. Nagyváradon 15 zsidó kisbirtok kerül ilyen alapon kisajátításra, amelyeknek kiutalásá- ma, esztörtökön fogja az erre ala- kult városi bizottság meghatározni. A bizottság tagjai az elnöklő polgár- mester, Klemensz Rezső gazdasági tanácsos, dr. Dalló Gyula kulturta- nácsnok, Kovács Jolán, a népjólét- ügyosztály vezetője és Gencsy Zsolt vármegyei gazdasági főfelügyelő.

Nagyváradon a zsidó kisbirtokok juttatása a város vezetőségének gon- dot okoz, mintán a birtokok legna- gyobb része szőlő. Terjedelme mint- egy 60 hold. A birtokokat minden valószínűség szerint 4-5 gyermekes családapáknak juttatják, olyan ala- pon, hogy a Közjóléti Szervezetet a birtok árát kifizeti, az új tulajdonos

azután 20 év alatt törleszti le az összeget.

Tegnap ült össze első ízben a város közeletési szakbizottsága dr. Hlatky Endre főispán jelenlétében dr. Soós István polgármester elnöklete alatt. A bizottsági tagok dr. Krüger Jenő, Gencsy Zsolt, Demetrovics Elek, Szabó János, Fazekas Lajos, Mónus Sándor, Hermann Lajos, Fenesev László, Ferenczi Béla Krausz Samu dr. Horváth György és dr. Dobay vá- ros aljegyző, a Közéletmagazeti Hiva- tal vezetője letárgyalták a liszt, ke- nyér, cukor, petróleum, burgonya, fa, cipő, zsír, szappan és tej ügyeket.

Az értekezlet folyamán a bizottság megállapította hogy a nagyvárad- i közeletési általában kielégítő. Dr. Soós István polgármester az értekez- leten bejelentette, hogy a kenyérrel kapcsolatos panaszok ügyét most vizsgálják felül s a kenyér mintákat

## Szolgáltatós gyógyszerárak:

II. CSOPORT:

ARANYBAS gyógyszerár, Szt. László- tér 6. (M. Kain E.) 23-71.

FEHÉR EBRESZT gyógyszerár, Ró- kóczi-u. 2. (Pakala Gy.) 14-46.

SENET LÁSZLÓ gyógyszerár, Szent- István-tér 1. (K. Hegedűs I.) 19-29.

MEGVÁLTÓ gyógyszerár, Gróf To- leki Pál-u. 55. (Németh L.) 32-61.

A gyógyszerárak éjjeli szolgálata, szombat reggeltől a következő szom- bat reggelig tart.

# Szövetkezeti mozgalom és egykéz

Oberding József érdekes tanulmánya a Közgazdasági Szemleiben

A „Közgazdasági Szemle” decemberi számában feltűnést keltő tanulmány jelent meg Oberding József tollából. Oberding József egyik legkiválóbb ismerője és vezető egyénisége nemcsak az erdélyi, hanem az egyetem magyar szövetkezeti mozgalomnak is. Az egykéz kérdése főképpen az elmaradhatatlan hibák révén nagyon sok embert érdekel. Ez az érdeklődés pedig már nem is annyira elméleti, mint inkább gyakorlati vonatkozásokkal bír. Oberding József a kérdések és problémák tökéletes ismeretével szól hozzá a kérdéshez. Olvasóink széles rétegét fogja érdekelni ez a tanulmány, azért három részben közöljük. (Szerk.)

I. A gazdasági élet fejlődésére és a gazdasági rendszerek kialakulására döntő befolyást gyakorol a technika fejlődése. A technika fejlődésével gyökeresen alakul át a világ képe. A hajózási és vasúti forgalom széles körű kiépülése egyre újabb és újabb termelő területeket és piacokat biztosított a gazdasági élet számára. A fejlődő termelési eljárások, kitermelési újítások és gyártási rendszerek felfokozták a mezőgazdaság, bányászat és ipar termelését. A kapitalizmus liberális rendszere a jövedelmező termelést állított eszményképpen maga elé, minél többet, minél olcsóbban, minél nagyobb haszonra termelni. A hasznosított termelés határát a fogyasztás szabja meg. A fogyasztási szükséglet a piac felvevőképességében jelentkezik. Amíg a forgalom tökéletesítésével és a termelési eljárások olcsóbbításával újabb és újabb piacokat lehetett biztosítani, semmi sem állta útját a jövedelmező termelés fejlődésének. Ahogy azonban a termelés már túlhaladta a piac felvevőképességét, bekövetkezett a termelés válsága, mely a gazdasági világválsághoz vezetett.

A gazdasági életet nem lehet megerevíteni. Számolnunk kell a technika további fejlődésével és ezzel a

termelés tökéletesbülésével és fokozhatóságával. A termelés fejlődésének nem lehet útját állni, mert antiszociális lenne. Ma még milliós tömegek is legmélyebb életszinten éneik. A bolsevista Oroszország proletárjai és a kínai kuli még hirből sem ismerik az európai civilizációt. De milyen különbség van a tömegek életszínvonalában Európában és a balkáni népektől a skandináv államok népéig. S mily különbség van az európai polgár és az amerikai polgár életszínvonalá között? Ez a javak eloszlásának aránytalan voltára, a gazdasági élet szervezetének mélyebben fekvő hibáira mutat.

Azt mondtuk, hogy a termelésnek a piac felvevőképessége szab határt. Ez így is van a liberális gazdasági rendszerben. Az emberiség fogyasztási szükséglete még koránt sincs kielégítve, de az emberek nagy tömege vásárlóképesség hiányában nem tud a piacon szükségletigényével jelentkezni.

A gazdaságpolitikai törekvések végoeljának tehát oda kell irányulnia, hogy a tömegek életszínvonalát fogyasztóképességük megerősítésével minél magasabbra emelje és minél kiegyenlítetttebbé tegye.

## Kötött gazdálkodás

Az 1914—18 évi világháború után azonban a gazdasági élet e magasabb gazdaság-etikai szempontokkal ellentétes irányba haladt. A világháború után nagyarányú termelő tevékenység indult meg úgy a mezőgazdaságban, mint az iparban. Termelését minden állam növelte s termelésük fejlesztése érdekében magas védővámokkal bástyázta körül magát. A világgazdasági életbe újabb nagy termelőterületek is bekapcsolódtak (Délamerika, Ausztrália, Újzéländ stb.), mások pedig új termelési ágakkal bővültek (Északamerika, Egyiptom, India, Japán stb.) anélkül, hogy a termelés fejlesztése és kiterjesztése mellett számoltak volna a piac fogyasztó képességével. Rövidesen túltermelés mutatkozott minden téren s bekövetkezett a liberális gazdálkodás csúdj. Az öt évig tartó világgazdasági válsághoz (1929—1933) hasonló gazdasági megrázkódtatás még nem érte az emberiséget. A gazdasági válságban világgóssá vált a kapitalista gazdasági rendszer sok hibája és hiánya. A leszűrt tapasztalatok eredményeképpen új gazdaság-szervezési elvek kerültek felszínre, megindult a gazdasági élet szervezetének új alapokra való fektetése. Az új

szervezési eljárás a *kötött gazdálkodás* (irányított gazdaság, tervgazdaság) néven került be a modern közgazdaságtanba.

A kötött gazdálkodás szakítást jelent a klasszikus liberális gazdaságpolitikai felfogással, a szabad gazdálkodással. Vezető elve a termelést a szükséglethez időmitáni és a gazdasági életet szocializálni. A magángazdálkodás állami ellenőrzés alá kerül, egyrészt, hogy tevékenységét a szükségletnek megfelelően folytathassa, másrészt pedig, hogy tevékenysége a nyereség-hajhászással ne váljon társadalomellenessé. A laissez faire uralma megszűnik. Általánosan elismert elvvé válik, hogy a fogyasztó és termelő nem lehet a szabadkereskedelem játékszere, a kereskedelem nem használhatja ki kénye-kedve szerint a termelőt és a fogyasztót. A túlméretezett kereskedelmet korlátok közé szorítják egyrészt, hogy a felesleges közvetítőket kikapcsolják s ezzel az indokolatlan áremeléseknek elejét vegyék, másrészt pedig, hogy a forgalom könnyebben ellenőrizhető, a termelés és fogyasztás összhangba hozása könnyebben irányítható legyen.

## Kialakul az egykéz

A gazdasági élet forgalmának új szabályozási rendszerében megjelenik az *egykez*. Mi az egykez? Az egykez bizonyos termények vagy termékek bel- vagy külföldi, rendszerint bel- és külföldi értékesítésének a lebonyolítására alakult, az egész országot

átfogó gazdasági szervezet, mely tevékenységi körében egyeduralmi helyzetet élvez. Megjelenése a gazdasági világválság utáni évekre esik. Hogy hol született meg, pontos választ adni nem tudunk. Életrehívását az új valutagazdálkodási rendszer

tette szükségessé és szinte egyidőben jelenik meg a különböző államokban. Az egyes országok, de különösen a gyengevalutájú államok, pénzük értékének védelme érdekében kontingentálják a behozatalt. A külkereskedelmi politika főtörekvése: minél többet kivinni és minél kevesebbet behozni, hogy minél több külföldi pénz jöjjön be az országba és minél kevesebb belföldi pénz vándoroljon külföldre: vagyis az ország kereskedelmi és fizetési mérlegét egyre aktívabbá tenni. Miután merkantilista feifogás egyformán érvényesült minden államban, a nemzetközi árucserforgalom egyre csak nagyobb nehézségekkel találta magát szemben. Végül is engedni kellett a merevség-

ből. Államközi megállapodások keletkeznek, melyek meghatározzák az egyes államok közötti áruforgalom kereteit a cserekereskedelem szellemében. A kereskedelmi szerződések is az „árucserre egyezmény” nevet veszik ettől fogva. Árut csak áruért adnak. Egyik fél sem vesz át nagyobb összegben árut, mint a másik. Az áru értékében alku útján állapodnak meg. Az alkunál nem a világpiaci ár dönt, hanem a szükségesség és a kiszolgáltatottság, esetleg a politikai érdek. Előfordul, hogy e három ártényező alapján ugyanazt a cikket más-más áron adják el a különböző országoknak. A magyar búza pl. más áron értékesült az egyik és más áron a másik kiviteli piacon. A kereskedelmi lebonyolítás megkönnyítése érdekében a behozatallal, illetve a kivittel a szakmai cégek erre a célra alakult csoportját, egyesülését bizsák meg. Ez a szervezet az egykez.

(Folytatjuk.)

## Átmeneti revizori tanfolyam a kolozsvári egyetem közgazdaságtudományi karán

Kolozsvár. Sajat tud. A hites könyvvizsgálói képesítő vizsgára való előkészítés megkönnyítése érdekében a kormány rendelkezése alapján az egyetem közgazdaságtudományi karán az 1943. évi szeptember havában átmeneti revizori tanfolyam nyílik. A hites könyvvizsgálói képesítő vizsgára bocsátást szabályozó rendeletek bizonyos esetekben a vizsgára bocsátás előfeltételül szabják meg az átmeneti revizori tanfolyam elvégzését. A tanfolyam tartama két egyetemi félév. A tanfolyam sikeres elvégzéséről a hallgató bizonyítványt kap. A tanfolyamra vonatkozó felvilágosítások az egyetem közgazdaságtudományi karának dékáni hivatalában (Kolozsvár, I. Bástya-utca 15.) nyerhetők.

Az átmeneti revizori tanfolyamra azt lehet felvenni, aki a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészekben az 1940. évi augusztus hó 30. napján, a visszacsatolt felvidéki területeken az 1938. évi november hó 2. napján, a kárpátaljai területeken az 1939. évi március hó 15. napján, vagy a visszacsatolt délvideki területeken az 1941. évi április hó 11. napján hatályban volt jogszabályoknak megfelelő erettségű vizsgát tett, vagy az erettségű vizsgának megfelelő és az erettségű vizsgával egyenlő értékű más képesítést szerzett.

Fel lehet venni továbbá a tanfolyamra azt is, aki a magyar jogszabályoknak megfelelő erettségű vizsgát tett, vagy ezzel egyenlő értékű más képesítést szerzett, ha a területvisszacsatolás folytán magyar állampolgárságot szerzett, vagy visszaszerzett.

A felvételi kérvényt az 1943. évi augusztus hó 15—31. napjáig terjedő időben kell a M. Kir. Ferenc József Tudományegyetem közgazdaságtudományi karának dékániához (Kolozsvár, I. Bástya-utca 15.) benyújtani. A kérvényt 50 filléres okmánybélyeggel kell ellátni. A kérvényhez mellékelni kell:

1. a születési anyakönyvi kivonatot;
2. az erettségű bizonyítványt;
3. ha a folyamodó a magyar jogszabályoknak megfelelő erettségű vizsgát tett, vagy ezzel egyenlő értékű más

képesítést szerzett, azt is igazolnia kell, hogy a területvisszacsatolás folytán magyar állampolgárságot szerzett, vagy visszaszerzett;

4. erkölcsi bizonyítványt;

5. az eddigi működést is feltűntető részletes életrajzot;

6. ha könyvvizsgálói, vagy könyvszakértői gyakorlata van, az ezt igazoló bizonyítványokat;

7. az annak igazolására szükséges okiratokat, hogy az 1939. IV. t. c. 1. paragrafusában foglalt rendelkezések értelmében zsidónak nem tekinthető;

8. ha a folyamodónak olyan főiskolai vagy más olyan oklevele van, amelynek alapján a tanfolyam valamelyik tárgya alól felmentést kér, a főiskolai leckeönnyvet és oklevelet, illetőleg az említett más oklevelet is.

A felvétellel a közgazdaságtudományi karnak erre a célra alakított háromtagu felvételi bizottsága határoz. Tandij fejében fél évenként 100 (száz) pengőt kell fizetni. Beírási díj fél évenként 10 pengő. A kollokvium díja tantárgyanként 8 pengő. A sikertelen kollokvium egyszeri megismétlése díjtalan.

A revizori tanfolyam halgatoja ilyen minőségben tandíjmentességben vagy más kedvezményben nem részesülhet.

2427/1942 vh. szám. 1942. Pk. 2269. sz.

## Árverési hirdetmény

A nagyvárad kir. járásbíróság 1942. P. 3137/4. sz. végrehajtást elrendelő végzése alapján Szabó Mária javára 3000 pengő tökéletesítés és jár. erejéig foganatosított végrehajtás alkalmával lefoglalt és 1215 pengőre értékelt butorok, képek, rádió, stb. 1943. év március hó 12-ik napján d. e. 11 órakor Nagyváradon gróf Csáky István utca 46 szám alatt megtartandó bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében eladatnak még akkor is, ha az árverésen meg nem jelenne, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyilvánít.

Nagyvárad, 1943. év február hó 1-én.

Várady Ernő,  
kir. bir. végrehajtó.

# HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
**NAGYVÁRAD,**  
 SZÉLÁGYI ÖRSZÓ-UTCA 5 SZÁM.  
 Telefon: 12-27.  
**ELŐFIZETÉSI ÁRAK:** Egész évre 38.40,  
 félfévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.  
 Postatakarékpénztári csekk számlánk  
 száma: 72.301.  
 Kéziratokat csak az utólevélre

## MOTTO

*A dalok, melyek szívemből lakadnak,  
 Legyenek búsongón csendesek.  
 Sugározzák be arcod, miként az alkony  
 Berugyogja a messzi völgyeket.*

*A dalok, melyek szívemből lakadnak,  
 Halkan, szelíden szálljanak feléd,  
 Mint amikor alkonyati szálló  
 Megcsókolja a rózsá levelét.*

KOPPANDY ERZSÉBET

**Ghandi hőjtölése befejeződött.** Bangkókból jelentik: (MTI) A Német TI jelenté: Az újdelhi rádió szerint az angol indiai kormány hivatalos közölte, miután Gandhi hőjtölése befejeződött, a letartóztatási intézkedés továbbra is érvényben marad.

**DRÁGÁRB LETT A KENYÉR MAROKKÓBAN.** Az angol-szászok francia-északafrikai partraszállásának szinte katasztrófális gazdasági következményei vannak. Így például a kenyér ára Marokkóban két hónap alatt 2.35 frankról 12.20 frankra ugrott fel, ha egyáltalán valaki kenyeret tud szerezni. Hús alig van a mezőgazdaságokban, mert a szarvasmarhát vagy a katonaság foglalta le magának, vagy pedig arab tulajdonosok mezeje betelepítették az ország felsőjébe, hogy megmentsék a lefoglalástól. (TFK)

**Még nem alakult meg a finn kormány.** Helsinkiből jelentik: (MTI) A finn kormány megalakulása körül szerdán nehézségek merültek fel. A parlament nem tudta magáérvá Hakkila megbízatását és bejelentette, hogy nem hajlandó résztvenni a kormányban. A polgári pártok Linkomies Edvint kívánják jelöltetni.

**Elmarad a mezőgazdasági kiállítás.** (MTI) A háborús nehézségek miatt a március 27-április 4 közötti időre tervezett mezőgazdasági kiállítást és tenyésztéstudományi nem tartják meg. A földművelésügyi miniszter gondoskodni fog a tenyészanyag megfelelő értékesítéséről. Felvilágosításokat Budapest, IX. Köztársaság-utca 8. sz. alatt székelő vásár rendezőbizottság nyújt.

**BOMBAROBANÁS EGY JERUZSÁLEMI NYOMDÁBAN.** Ankara. (MTI.) A NTI. jelenté: Az egyik jeruzsálemi nyomdában bomba robbant. A tűz nagy anyagi kárt okozott.

**NINCS AKI TEHENET FEJJEN ÉSZAKAMERIKÁBAN.** Az Egyesült Államok mezőgazdasági lapjai teli vannak panasszal, hogy a hadifelszerelési ipar lassan minden mezőgazdasági munkást magához vonz háromszor annyi munkabérrrel, mint amennyit a farmerek tudnak fizetni. Különösen a tejgazdálkodók létét fenyegeti komoly veszély, mert maoholnap már nem lesz aki megfejje a teheneket. Egy-egy szorgalmas fejőért szinte versenyfutást rendeznek a tejgazdálkodók tulajdonosai, de még így is sokat elcsúsztat a hadiipar gyárakban könnyen keresett pénz. Angliában sem rózsásabb a helyzet. Hudson miniszter szerint élelmiszerválság fenyegeti az idén az országot, ha nem sikerül hamarosan 500.000 mezőgazdasági munkást találni és figyelmeztette az angolokat, hogy csak az északafrikai vállalkozás 500 hajót elvont az élelmiszer-szállítás részére fenntartott hajóhadból.

**Nagyvárad és Vidéke Ipartestület** 1943. március 7-én műsoros délutánt rendez, a hadbavonult iparosok és az elaggott Iparos Menház felségélyezésére. Szinre kerül a Sárga csikó népszimfónia. Felkérjük iparos tagjainkat, hogy a jótékony célra való tekintettel mennél nagyobb számban jelenjenek meg. Az Elnökség.

**Az agyvérteledülés, a szívserongás, nehéz légzés, felelemérzet és az álmatlanság** azon esetek, amelyek a rendetlen székürülés következményei, az enyhén, de biztosan ható természetes „Farens József” keserűvíz használata által igen sokszor rövid időn belül megszűnnek. Kérdezzé meg orvosait!

**A vas- és fémpipari szakosztály** felhívja tagjai figyelmét, hogy akik eddig bármilyen vasat használtak — a szakosztályi irodán sürgősen jelentkezzenek. Elmaradásuk miatt származó hibákért a szakosztály vezetősége semmiféle felelősséget nem vállal.

**Pécsőt is bemutatják a szakajtókiállítás.** (MTI) A fővárosban a közel-múltban kiállított magyar szakajtó kiállítási anyagát valószínűleg Pécsőt is bemutatják.

**Szabályozták az üdülők és nyaralók élelmiszerellátását.** (MTI) A Budapesti Közlöny csütörtöki száma közli a közellátásügyi miniszter rendeletét a gyógyulást, üdülést kereső és nyaraló közönség élelmiszerellátásának szabályozásáról.

**Jubileumi bélyegző Győzött március 6-án.** Győről jelentik: (MTI) Győr város jubileumi ünnepe alkalmával március 6-án a győri postahivatalok különleges feliratu bélyegzőket használnak.

**Szemműtétet hatottak végre Antal István miniszteren.** A Magyar TI jelenté: Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter, akin mint ismeretes, február 16-án szemműtétet hajtottak végre, szerdán este, gyógyulást elhagyta a budapesti szemészeti klinikát, a miniszternek még 10-12 napos pihenőre van szüksége.

**FINNORSZÁG HELYZETÉRŐL. TÁRGYALTAK WASHINGTONBAN A FINN KÖVETTEL.**

Helsinki (MTI.) A finn sajtó megemlékezik arról, hogy a helyettes amerikai külügyminiszter március elsején megbeszélésen fogadta a washingtoni finn követet. Ugyancsak megbeszélést folytatott az angol nagykövettel is. Sumner Welles és lord Halifax megbeszélésén hír szerint Finnország helyzetéről is szó esett.

**BELVÁROSI** Péntektől:  
**Zoro és Huru (A két örömapa)**  
 Derű, mosoly, harsogó kacagás! — Az 5 és 7:15-ös, vasárnap 3, 5 és 7:15-ös előadások keretében személyesen fellépnek a »Stelia Duo« excentrikus akrobaták, kik most érkeztek világgörül utjukról: hendes helyarák!  
 Csütörtökön utoljára:  
**Családunk szégyene**  
 Mály, Vaszary, Turay, Goll, Halmásy, Halmay

**KORONA Filmszínházban** Csütörtökön utoljára  
**Fények az éjszakában**  
 Péntektől Karádivál **Külvárosi örszoba**  
 Jegyelővet péntek délelőtt 11 órától

**Egy éjszaka Erdélyben**  
 Főszereplők: Szeletzky, Lázár Mária, Mezev, Paqer  
 a CASINOBAN

**MEZŐGAZDASÁGI TERMELÉS TÁVOLKELETEN.** Japánban elhatározták, hogy a legközelebbi öt évben 7.520.000 yen költséggel 3000 mintagazdaságot létesítenek. Cél a mezőgazdálkodás fokozott gépesítése, hogy ezáltal minél több munkaező szabaduljon fel az ipari termelés javára. Mandsukuo pedig egész mintafalvakat épít, a mezőgazdasági szakemberek ezreit képeztetni ki és mindenféle szövetkezeteket állít fel. A mandzsu állam agrármunkatervének legfőbb feladata lesz idén az élelmiszer- és elajósnövénytermelés kiterjesztése. Államháztartása egyébként a folyó pénzügyi évben 3.3 milliárd yuan bevételt és 3.2 milliárd yuan kiadást mutat fel. (TFK)

**Svédország áruhitelt nyújt Finnországnak.** Helsinkiből jelentik: (MTI) Svédország 6 millió svéd korona hitelt nyújt Finnországnak dániai áru behozatalára. A svéd kormány közölte, hogy ezen az összegben kívül 7 millió dán korona áruhitelt nyújt Dániának, ha vaját szállít Finnországnak.

**NEVVÁLTOZTATÁS.** Dr. Popity János ügyvéd belügyminiszteri engedéllyel édesanyja családi nevét, a Selmecey nevet vette fel. A névváltoztatás hatálya kiterjed dr. Popity János Erzsébet, János és Pál nevű gyermekeire is. A névváltoztatással kapcsolatban, mivel dr. Selmecey János születési helye megszűnt területen van és az utólagos kiigazítást ott nem, hanem Nagyváradon lehet csak végrehajtani, lapunk egyik legutóbbi számában a népmozgalmi adatok között Popity János és neje tévedésből a házasságkötések rovatában szerepelt. A már 1910-ben megtörtént házasságkötést ugyanis Nagyváradon kellett anyakönyvelni, hogy a névváltoztatás adatait az anyakönyveléshez lehessen fűzni.

**Barátságos mérkőzésen találkozik vasárnap a MAV az NMK Törekvéssel!**

Vasárnap, március 7-én tartja a Törekvés az első nyílt mérkőzését. Délután 1 órai kezdettel a N. M. K. Törekvés II. csapata játszik barátságos mérkőzést a nagyvárad M. Á. V. II. csapatával, míg délután 3 órai kezdettel mindkét csapat elsőosztályú együttese tart barátságos mérkőzést 1.20. 80 fill. és katonáknak 50 filléres helyarákkal. A mérkőzés favorítja a MAV-t, tekintettel arra, hogy a Törekvés még az idei edzésben nagyon hátramaradt és a MAV már edzőmérkőzéseket is tartott.

**Az angol híroroda sajnálatosnak tartja a lengyel-szovjet határviszály nyílt tárgyalását**

London. (Bud. Tud.) A moszkvai lengyel nagykövet aki a napokban a Kremlben tárgyalt, Sztalinnal, most visszatért Londonba. A londoni megküldött lengyel kormány kedden ülésezett. Megvizsgálták a szovjet-lengyel határviszályt. Londoni körökben úgy tudják, hogy ezt a kérdést a lengyel kormány behatóan megbeszéli. A lengyel-szovjet viszályról az angol híroroda azt jelenti, hogy a kérdésnek nyílt tárgyalás éppen most, a háboru tetőpontján a két ország barátainak körében sajnálkozást keltett. Szerinte a brit kormány az az álláspontja, hogy nem célszerű ilyen kérdést nyíltan tárgyalni.

**Éles ellentétek a szerbiai partizánok között**

Szofia. (MTI.) A Zora című lap érdekes értekezéseket közöl a Mihailovics-féle partizánok és a szerbiai partizánok között folyó harcokról. A harcok voltaképpen szerb nemzeti jellegűek és a kommunista megjelölés csak eszköz a szerb nemzeti ügyért folyó harc érdekében. A Mihailovics-féle partizánok London utasításai szerint, a kommunista partizánok pedig Moszkva tanácsai szerint dolgoznak. Az különbség a két csoport között, amely 1941 óta harcol egymás ellen. Ennek az ellentétnek a kihatása mutatkozott az angolszások és a Szovjet közötti kapcsolatokban is. A kommunista partizánok árulónak nevezik Mihailovicsot és a londoni szerb kormányt és azzal vádolják a londoni rádiót, hogy hamis híreket közöl Szerbia helyzetéről és Mihailovicsnak tulajdonít olyan érdemeket, amelyek nem illetik meg. A szerb kommunisták támadják a londoni és washingtoni kormányt, melyet azzal vádolnak, hogy roessz szándéku a Szovjetunióval szemben és világhuralomra törekszik. A bolgár lap szerint a szerbiai partizánok közötti harc élénk fényt vet arra az ellentétre, amely az angolszások és a szovjet között tátong.

**Kereszténymagyar**  
 keresztény  
 magyarnál vásárol!

## Folyóirat-szemle

## Megjelent „Az egység útja” második száma

A katolikus és protestáns hívek közlekedésnek előmozdítására Péter König Kelemen felelős szerkesztésében indított havi folyóiratnak, „Az egység útjának” második száma most jelent meg. A folyóirat katolikus és protestáns oldalról elhangzott rendkívül érdekes nyilatkozatokat ismertet. A második szám vezető tanulmányát „Lelki egység és nemzeti újjászülés” címmel Antal István dr. nemzetvédelmi miniszter írta, aki megemlékezett arról az újév-i cikkéről, amelyet Ujlesztendő nagyszerű beharangozójaként Kelemen Krisztof pannonhalmi főpátriárka a lelkek békéjéről, „Hasonló szellemről tanuskodtak azoknak a protestáns egyházfőknek a megnyilatkozásai — írja Antal István — akik Kelemen Krisztof cikkére válaszoltak. A mai időkben csak akkor vagyunk képesek eredményes erőfeszítésre és szilárd magatartásra, ha a nemzetben belül egyetértő és egyet akaró testvérséget állunk egymás mellett. A magyar állam és nemzet összeforrott a kereszténységgel. Az igazi nagy magyarok nem is törekedtek sohasem arra, hogy a keresztény felekezetek között meghasonlást vagy egyenesen felekezeti harcot szítsanak”. A miniszter cikke a belső béke szükségességét hangsúlyozza. „Aki ma belső békét épít és a belső ellentétek kiküszöbölésért dolgozik, az egyúttal imádkozik is, hálát ad a Gondviselésnek. Nemcsak magyar kötelességünk tehát, hanem keresztényi kötelességünk is, hogy a magyar egységért dolgozzunk. A magyar egység ma elsőrangú nemzeti követelmény és legfőbb erkölcsi magatartás. Csak az a nemzet omlik össze, amely lelkében meghasonlott, az egészséges lelkű ember nem bukik el, hanem ha kell, rehez és áldozatos munkával helytáll önmagáért. A kereszténytársaságok együtt működése a nemzeti egység és a szebb magyar jövő alapfeltétele”.

## A Katolikus Szemle

márciusi számában Erőss Alfréd cikke az Egyház közösségi életének szerveztét tárja fel Krisztus titokzatos testében, Teresyémi Ferenc pályaválasztási kérdésekkel foglalkozik. Kilián Zoltán a rádió és a hittudomány problémáinak kapcsolatairól szól Mikroteológia címen. A Figyelőben Kúhár Flóris felel Mályusz Elemérnek „A Konstanzi zsinat és a magyar főkegyuri jog” c. cikkére. Szegedi Taszilló, Brisits Frigyes, Lévardy Rezső, Hermann Egyed, Thurzó Gábor szavaival találkozunk irodalmi újdonságok megbeszélésénél. Dénes Tibor az új magyar filmekről, Jajczay János, a képzőművészet, Szira Béla a színház eseményeiről számol be. A Bírálatok rovata most is sokoldalú és mélyreható ismertetések közül. A Katolikus Szemlért dr. Kúhár Flóris egyetemi rendk. tanár szerkeszti és a Szent István Társulat adja ki. Évi elűfizetési díja 10 pengő.

**Pártolja a keresztény ipart!**

**VESZ** brilliáns, ezüstöt, aranya. **ELAD** **ÁCS TIBOR** Széchenyi-tér 6. sz.

## Rágalomnak vette egy Nagyvárad asszony, hogy zsidónak mondták a bíróság előtt

**Perkölttség megtérítésére ítélték a sértettet, mert következetes távolmaradásával beismerte a „rágalmat”**

Nagyvárad. Saját tud. Különös háttérű rágalmazási per epilógusa játszódott le csütörtök délelőtt a nagyvárad-i járásbíró előtt. Az ügy előzménye, hogy valamilyen ügyből kifolyólag eljárás indult Pauli Antalné nagyvárad-i lakos ellen. A bíróság a per kapcsán tanuként hallgatta ki özvegy Bartha Gyuláné fiatalkorú leányát. A tanu a bíróság előtt tanuvallomása során többek között azt a kijelentést tette, hogy Pauliné legjobbj tudomása szerint zsidó. Pauliné ezt a kijelentést magára nézve sértőnek találta és ezért rágalmazás címen feljelentette a fiatal leányt. A hatóság előtti rágalmazás vádját az ügyészség vállalta. A tanuból vállaltá-

lett leány védője viszont beadványában arra igyekezett rávilágítani, hogy védenca nem alap nélkül mondotta Paulinét zsidónak, ugyanis a bíróság a védő állítása szerint nem azt kérdezte, hogy milyen vallásu Pauliné, hanem, hogy milyen fajú?

A csütörtök délelőtti kitűzött tárgyaláson csak özvegy Bartha Gyuláné leánya jelent meg, míg a sértett távol maradt. Tekintettel arra, hogy a bíróság ebben az ügyben egyszer már tűzött ki tárgyalást, Pauliné azonban ezen a tárgyaláson sem jelent meg, az ügyész a vádat elejtette. A bíróság ezenkívül a védő kérelmére kötelezte a sértettet a perkölttség megtérítésére.

**Férfiruhákat, használtakat** használtruha üzletében legjobban árón vehet, eladhat **MOLNAR** Bémez-tér 1. (udvarban, Hívásra házhoz isvük).

## SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei:

### Simor Erzsi vendégjátéka: csütörtök, péntek, szombaton

**SIMOR ERZSI, a magyar filmek ünnepelt művésznője 3 napos vendégjátéka a színházban.** Csütörtök este a nagyszerű „Vén diófa” című operett-újdonságban, pénteken és szombaton este a „Főnyeremény” című bohózatban lép fel az illusztris művésznő. Partnerei: Szógi Arany, Szabó Ernő, Bakay Lajos, Benkő Béla, Daniss Győző és Pákozdy Ferenc. Mérsékeltlen felemelt helyárak (úgy, mint Bulla Elmánál). Jegyekről a nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos előre gondoskodni.

Szombaton délután a legvidámabb operett-újdonság, a „Gyöngyvirágos huszárcsákó” kerül színre **filléres helyárakkal.**

Vasárnap délután negyed 4 órakor olosó helyárakkal Lehár Ferenc: Éva című nagyoperettje kerül színre Márffy Vera, Jurik Julcsi, Benkő Béla, Pákozdy Ferencel a főszerepekben.

Vasárnap este a Szigligeti Társaság jubileumi **diszeloádása alkalmából** „A csikós” című örökbecsű népszínmű kerül színre rendes helyárakkal. Főszereplők: Hotty Éva, Fajk Rózsá, Daniss Győző, Benkő Béla, Bakay Lajos, Szabó Ernő és Mikes Béla.

Hétfőn este Népművelési Előadás sorozatban a „Nótás kapitány” kerül színre.

Előkészületben: az idény legna-

jobb színpadi sikere, a „Mária főhadnagy.”

**FELHÍVÁS BÉRLŐKÖZÖNSÉGHEZ!** A színház igazgatósága kéri az igen tisztelt bérlőit, hogy esedékes március havi bérlétrészüket a pénztárnál befizetni sziveskedjenek. **Dél-éltől 10—1-ig és délután 4—6-ig.**

#### HETI MŰSOR:

Csütörtökön este: Vén diófa (Simor Erzsivel).  
Pénteken este: Főnyeremény (Simor Erzsivel).  
Szombaton délután: Gyöngyvirágos huszárcsákó.  
Szombaton este: Főnyeremény (Simor Erzsivel).  
Vasárnap d. u. Éva.  
Vasárnap este: A csikós.  
Hétfőn este: Nótás kapitány.

### Népművelési színházi előadás

A február 8-i, hétfői népművelési színelőadáson a **Nótás kapitány** magyaros tárgyú és igen kedves zenéjű operett kerül műsorra. Kedvezményes jegyek váltásának rendje: naponta délelőtt 10—1-ig, az épület jobboldalán lévő színész-bejáró I. em. 5. sz. szobájában Tanay K. Emil főtitkárnál kaphatók.

## RÁDIÓ

**PÉNTEK, MARCHUS 5.**  
Budapest I.

5.40 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.  
6.40 Ebresztő Torna, Hírek, Közlemények, Reggeli zene.  
10.15 Rádiózenekar.  
11.15 Zenekari művek.  
11.40 Dr. Visegrády Árpád előadása.  
12.10 Melles Béla-zenekar.  
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.  
14.00 Sovinszky László szalonzenekara.  
15.15 Könnyű muzsika.  
16.00 A közellátásügyi miniszterium előadásorozata.  
17.00 Felolvasás hanglemezekkel.  
17.30 Magyar népmuzsika.  
18.00 Német hallgatóinknak.  
18.20 Sportközlemények.  
18.30 Tanczene.  
19.05 Az Operaház zenekara.

## APRÓHIRDETÉSEK

### Adás-vétel

**GYERMEK sportkocsit megvételre keresek. Cím a kiadóban.**

**Brilliánsot, aranyat, ezüstöt veszek** Viktor ekezeréz, Rákóczi-ut 3. 356

**Aranyat, ezüstöt, brilliánsot vásárol** Tarjan orás-ékszerész, Rákóczi-ut 8. 185

**Eladó** regények. Dr. Baditz, Miskolc. 611

**Eladó** jókarban levő szürke szövét Kosztüm közepalakra. Damjanich-u. 37. ajtó 4. 366

**Nagyvárad** thj. város gazdasági hivatala használt írógépeket óhajtt beszerezni. Ajánlatok a városgazdasági ügyosztályhoz (városháza, II. em. 23.) nyújtandók be. 356

**Jókarban levő mély gyermekkosci.** jó gumikkal eladó. Szacsavay u. 53. ajtó 2. 364

**200 gyümölcsfaoltvány** vegyes — diófák, 500 vadkörte olcsón eladó. Zámbo. Rákóczi-ut 11. 357

**Kombinált szoba,** rekamier, hencser eladó. Kapucinus-u. 11. kapuval szemben. 351

### Állást nyec

**Műszerész** vagy lakatos segédet kereskár javításhoz felveszek. Jakab. Kossuth-u. 5. 361

### Hülönpéle

**Fertőtlenítést,** poloskát, mojt, mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlattal írta Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 353

**Paragázzal** poloskát, mojt, petét mindenből felelősséggel írta, Csutorás Szigligeti-u. 7. Telefon 14—21. 604

**Eladó** sok ingatlan. **Kölcsonk** kaphatók betáblázásra. **Jelinek** ingatlan iroda. Teleki-u. 2. Irodai órák 9-től 2-ig. 325

**Kölcsonk** előnyös feltétel mellett folyósít „Hitelszövetkezet. Bethlen István u. 6. 362

**Vámmalom** olajütővel, joi bevzetve — nagy körzettel bércbeadom azonnalra tőkevel, garanciával rendelkezőnek. Cím a kiadóban. 363

### Elveszett

**Elveszett** Malom-utcatól Baross utcáig világos szürke kosztüm alj. Megtaláló hozza a kiadóba, jutalmat kap. 359

#### KIADÓTULAJDONOS.

**szent László-nyomda R. T.**

75-és felelősmerkesztő: **Dr. Paál Árpád** címlőle kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc** Szent László-nyomda igazgatója

**Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgógépén, Nagyvárad, Szilágyi**